

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОВСЬКИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказом директора ДЦПО
від 29.05.2024 № 426

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок та умови обрання
студентами переліку навчальних дисциплін із
числа вибірових у ДПТНЗ «Дніпровський центр
професійно-технічної освіти»
під час навчання за освітньо-професійним ступенем
«фаховий молодший бакалавр»

Схвалено педагогічною радою ДПТНЗ
«ДЦПО» Протокол № 8 від 28.05.2024 р.

1. Загальні положення

1.1. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту» (ст.54, п.17) та Положення про організацію освітнього процесу в Державному професійно-технічному навчальному закладі «Дніпровський центр професійно-технічної освіти» (далі – ДЦПТО).

Дане Положення впроваджується в ДЦПТО від 30.08.2024 р. з метою конкретизації процедури формування переліку та подальшого вивчення здобувачами освіти навчальних дисциплін із циклу вільного вибору для підготовки фахівця освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр».

1.2. Для конкретизації планування та організації навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, який формується на підставі навчального плану відповідної спеціальності та затвердженого наказом директора ДЦПТО переліку вибіркового дисциплін.

1.3. До переліку дисциплін робочого навчального плану відповідних спеціальностей входять нормативні дисципліни, дисципліни за вибором ДЦПТО, що є обов'язковими для вивчення здобувачами освіти даної спеціальності та дисципліни вільного вибору, які здобувачі освіти обирають самостійно.

1.4. Навчальні дисципліни за вибором здобувача фахової передвищої освіти (елективні дисципліни) – це дисципліни, які вводяться ДЦПТО з метою задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб здобувачів освіти, посилення їх конкурентноспроможності та затребуваності на ринку праці та ефективного використання можливостей закладу освіти на ринку конкуренції освітніх послуг, врахування регіональних потреб тощо.

1.5. Вибіркові дисципліни надають можливість більш повного забезпечення освітніх кваліфікаційних вимог на ринку праці, ефективного використання можливостей закладу освіти, здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями та спеціалізаціями, що визначають характер майбутньої діяльності випускника; сприяють академічній мобільності здобувача освіти та реалізації його освітніх інтересів.

1.6. Вивчення здобувачами освіти вибіркового дисциплін здійснюється згідно з Положенням про організацію освітнього процесу у ДЦПТО. Вони є складовою частиною навчального плану та відповідають освітньо-кваліфікаційних характеристик майбутніх фахівців.

1.7. Здобувачі освіти мають право обирати вибіркові дисципліни на весь період навчання, якщо вони вивчаються впродовж всього терміну навчання, або на відповідний семестр, якщо вивчаються посеместрово.

1.8. Вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачами освіти на початку першого року навчання у межах, передбачених відповідною освітньою (освітньо- професійною) програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш ніж 25% загальної кількості кредитів, передбачених для даного рівня фахової передвищої освіти.

1.9. Вибіркові дисципліни професійної та практичної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями, що визначають характер майбутньої діяльності, сприяють академічній мобільності здобувача освіти та його особистим інтересам, дозволяють формувати компетенції здобувача відповідно до вимог ринку праці.

1.10. Голови методичних (циклових) комісій, що пропонують вибіркові дисципліни, забезпечують підготовку навчальних програм та робочих навчальних програм з дисциплін, методичних та організаційних матеріалів, необхідних для вивчення вибіркових дисциплін.

1.11. Обсяг кожної вибіркової дисципліни визначається в кредитах ЄКТС та прописується після процедури обрання здобувачами освіти в робочому навчальному плані.

1.12. Якщо здобувач освіти починає заняття на певному рівні фахової передвищої освіти з 1 вересня, то він може брати участь у виборі окремих дисциплін з переліку – під час установчих загальних зборів здобувачів світи після проходження конкурсного відбору та видання наказу про зарахування (у період з 29 по 31 серпня).

1.13. Перелік дисциплін вільного вибору на навчальний рік може змінюватися (вноситися в навчальний план згідно наказу директора ДЦПТО).

1.14. Здобувачі освіти обирають форми занять: факультативи, спецкурси, курси за вибором.

1.15. Факультатив – це навчальний курс, що містить навчальний матеріал певного обсягу та структурно завершеного змісту, безпосередньо не пов'язаний із загальнообов'язковим навчальним предметом.

Призначення (спрямування змісту) факультативних курсів:

- розвиток творчих здібностей здобувачів освіти відповідно до їх пізнавальних інтересів;
- орієнтація на формування здатності особи до самовизначення, на підготовку здобувачів освіти до активної інтелектуальної праці;
- реалізація ідей загального, інтелектуального та морально-етичного розвитку особистості;
- сприяння глибшому ознайомленню з одним або кількома предметами певної освітньої галузі;
- створення оптимальних умов для роботи з інтелектуально та творчо обдарованими студентами;
- реалізація регіонального компоненту. Особливості факультативних курсів:
- добровільність вибору здобувачами освіти;
- оригінальність змісту, вихід за межі тематики навчальних предметів інваріантної складової;
- використання активних форм і методів навчальної діяльності;
- семестровий підсумковий контроль здійснювати у формі – «зараховано», «не зараховано».

1.16. Спецкурс – навчальний курс, що доповнює, поглиблює зміст навчального предмета інваріантної складової навчальних планів.

Призначення (спрямування змісту) спецкурсів:

- розвиток пізнавальних інтересів і навчальних здібностей здобувачів освіти;
- поглиблене вивчення окремих розділів основного курсу, що є обов'язковими в програмі даного предмета;
- поглиблене вивчення окремих розділів основного курсу, які не входять в обов'язкову програму даного предмета;
- формування стійкого пізнавального інтересу до певного предмета;

– сприяння свідомій профорієнтації здобувачів освіти, психологічній і практичній підготовці до здобуття обраної професії.

Особливості спецкурсів:

- обов'язковість вивчення всіма здобувачами освіти;
- предметне спрямування змісту;
- науковість змісту, що базується на сучасних досягненнях галузі;
- використання різних методів навчання: словесних, наочних практичних; перевага надається методам, що сприяють формуванню пізнавальної активності: проблемно-пошуковим, дослідницьким тощо;
- зміст навчальних занять і навчальні досягнення здобувачів освіти фіксуються записами у журналах обліку навчальних занять.

1.17. Курс за вибором (елективний курс) – це навчальний курс, який доповнює навчальний предмет і входить до складу допрофільної підготовки та профільного навчання.

Призначення (спрямування змісту) курсів за вибором:

- сприяння самовизначенню особистості щодо профілю навчання, сфери майбутньої професійної діяльності;
 - забезпечення поглибленого та розширеного вивчення профільних предметів;
 - сприяння вивченню непрофільних предметів (орієнтація на певний вид діяльності поза профілем навчання, обраного здобувачем освіти);
 - формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти тощо.
- Особливості курсів за вибором:
- добровільність вибору здобувачами освіти, але обов'язковість відвідування в межах конкретного профілю;
 - варіативність програм за змістом: предметно-орієнтовані та міжпредметні;
 - достатня або надлишкова кількість (для забезпечення здобувачем освіти можливості реального вибору);
 - завершеність, оригінальність змісту;
 - зміст навчальних занять і навчальні досягнення здобувачів освіти фіксуються записами у журналах обліку навчальних занять.

2. Порядок реалізації права вільного вибору здобувачами фахової передвищої освіти навчальних дисциплін

2.1. Методичні (циклові) комісії, які забезпечують викладання вибіркового дисциплін, до 01 квітня кожного навчального року обговорюють та затверджують протокольно і подають в навчальну частину (заступнику директора з НВР) список дисциплін, які пропонуються для вільного вибору здобувачами освіти на наступний навчальний рік, робочі навчальні програми і короткі анотації цих дисциплін.

2.2. Методична (циклова) комісія до 01 травня поточного навчального року із керівництвом ДЦПТО ознайомлюють здобувачів фахової передвищої освіти із затвердженим педагогічною радою переліком вибіркового дисциплін та інформують здобувачів освіти про особливості формування груп для вивчення вибіркового дисциплін на наступний навчальний рік.

2.3. Вибір дисциплін здобувачами фахової передвищої освіти здійснюється

шляхом відкритого голосування під час установчих зборів до 01 вересня поточного навчального року (рішення приймається більшістю голосів), протокол підписує голова зборів – керівник ДЦПТО та члени комісії – голови методичних (циклових) комісій та в подальшому зберігається у заступника директора з навчально-виробничої роботи.

2.4. Протокол зберігається у навчальній частині протягом усього терміну навчання здобувачів освіти, а потім разом з журналом обліку навчальних годин передається до архівного фонду ДЦПТО.

2.5. На підставі поданого протоколу до 01 вересня поточного навчального року заступник директора з НВР формує зміни в робочому навчальному плані та подання на розподіл годин до тарифікаційних відомостей за обраними дисциплінами.

2.6. У зв'язку з фінансуванням підготовки за регіональним замовленням вибір вибіркової дисципліни здійснюється на підставі рішення прямої більшості голосів.

2.7. Здобувач фахової передвищої освіти, який з поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо), не був присутнім під час зборів з визначення вибірових дисциплін, має право приймати участь у засіданні он-лайн та подати свою пропозицію у чаті.

2.8. Здобувач фахової передвищої освіти, який не визначився з переліком вибірових дисциплін та не був присутній на установчих зборах без поважної причини, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які будуть обрані прямою більшістю голосів.

2.9. Після остаточного формування академічних груп з вивчення вибірових дисциплін інформація про вибірові дисципліни вноситься до індивідуального плану здобувача освіти. З даного моменту вибірова дисципліна стає для здобувача фахової передвищої освіти обов'язковою. Самочинна відмова від вивчення курсу тягне за собою академічну заборгованість, за що здобувач освіти може бути відрахований з ДЦПТО.

2.10. Обрані дисципліни вносяться до робочих навчальних планів спеціальностей і визначають навчальне навантаження конкретного викладача, яке розраховується до початку навчального року для навчальних планів і освітніх (освітньо-професійних) програм для здобувачів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр».

2.11. Методична (циклова випускова) комісія може дозволити перезарахування дисциплін у разі поновлення або переведення здобувача освіти.

2.12. Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови набуття після їх вивчення споріднених компетенцій.

3. Прикінцеві положення

3.1 Зміни та доповнення до Положення вносяться та затверджуються педагогічною радою ДЦПТО в тому ж порядку, що й саме Положення.